

Årsrapport Safe Space

Malmö stad 2022

Sammanfattning av arbetet i Safe Space

Genom verksamheten Safe Space arbetar vi mot alla former av radikaliserings och våldsbejakande extremism. Allt vi erbjuder inom Malmö stad är kostnadsfritt tack vare det verksamhetsstöd vi har idag.

Arbetet i Safe Space har fortsatt detta år gett fler yrkesverksamma som möter unga rätt kompetens och verktyg i att kunna bemöta och hantera individer som kan befinna sig i riskzon eller som uttrycker tecken på antidemokratiska idéer eller yttryck. Dessa insatser utgör en viktig del i det förebyggande och främjande arbetet på samhällsnivå som utgör ett av de huvudsakliga syftena med det förebyggande arbetet i Safe Space.

På riskgruppsnivå har vi bland annat bedrivit uppsökande arbete genom vårt fältteam som arbetar uppsökande gentemot unga på såväl dag- som kvällstid i flera områden i Malmö. Detta för att fånga upp individer som kan befinna sig i riskzon för normbrytande och destruktiva beteenden och kunna hänvisa dem vidare till våra eller andras individinsatser däribland kommunens. Vi har även arbetat uppsökande mot instanser med yrkesverksamma inom fritid, skola, socialtjänst m.fl. som möter barn och unga i sitt dagliga arbete. Vidare har arbetet med individärenden i samverkan med Malmö stads socialtjänst fortskridit med ett fortsatt gott samarbete.

Aktiviteter och insatser

Teamet i resurscentret Safe Space har fortsatt arbetat strategiskt med kontinuerlig kartläggning av relevanta aktörer som verkar inom olika fält och områden i Malmö och som möter unga som kan befinna sig i riskzon för radikaliserings och att utveckla antidemokratiska idéer och uttryck. Detta för att brett kunna sprida information och kunskap om Safe Space och de insatser vi erbjuder samt för att kunna identifiera aktörer och instanser som kan vara i behov av kunskapshöjande insatser.

I arbetsgruppen har vi haft interna kompetensdagar med syfte att höja våra kunskaper inom radikaliserings och våldsbejakande extremism, hålla oss à jour med aktuell forskning och nationella och internationella lägesbilder samt utforska olika metoder för praktiker som kan vara användbara i vårt arbete. Detta har skett genom bland annat våra internationella kontakter, som är ledande inom arbetet mot radikaliserings och extremism i bland annat Storbritannien. Dessa kompetensdagar är viktiga för att ständigt utveckla och uppdatera våra utbildningar och vårt praktiska arbete mot radikaliserings och extremism. Det är kunskap som vi sedan förmedlar till aktörer i Malmö såsom Polisen, Socialtjänsten och Kriminalvården där vi har löpande utbildningar.

Informationsspridning om Safe Space

Genom medarbetare som ingår i Safe Spaces arbetsgrupp/expertgrupp har information om de insatser vi erbjuder kunnat spridas till aktörer som ingår i de olika områdesteamen för CTC. I respektive CTC-område där vi sitter representerade har flera aktörer uttryckt önskan om utbildningsinsatser och stöd från Safe Space. Därigenom har vi bland annat utbildat skolpersonal och elever samt genomfört olika punktinsatser runt om i Malmö (se exempel nedan).

Verksamheten Safe Space har genomfört insatser för informations- och kunskapsspridning med fokus på fritidsgårdar, mötesplatser och andra instanser i Malmö som arbetar direkt, eller berörs av det förebyggande arbetet med barn och unga. Under besöken har vi pratat med både verksamhetsansvariga och personal samt unga som befunnit sig på mötesplatserna om vad Safe Space är och vad vi erbjuder för insatser. Vi har bland annat besökt följande mötesplatser/aktörer för unga i Malmö:

- Ariana FC
- Biblioteket Garaget
- Arena 305
- Lindängens bibliotek
- Bellevuegårdens bibliotek
- Afro European Association

Vi har även spridit information till bland andra följande aktörer i Malmö varav flera uttryckt en önskan och ligger på vår löpande kompetenshöjande utbildningsplan.

- S:t Lukas Malmö
- Thorén Business School Malmö (pågående samverkan och insatser görs, så som utbildning och mentorskap).
- NBV
- Ungdomsmottagningen Malmö
- Malmö stads integrationscenter
- Malmö FN-förening
- Östra skolan
- Yrkesgymnasiet Malmö
- Vittra Västra Hamnen F-9
- Oxie SK
- Europaportens skola
- Malmö Waldorfskolan
- Rytmus gymnasium Malmö
- Malmö Montessoriskola
- Oxievångsskolan
- Islamic Center/Ögårdsskolan

- Centrala specialistteamet, Malmö stad
- Somaliska etniska föreningen
- BID Malmö
- Ungdomsstödet (www.ungdomsstodet.se)
- BUP Malmö
- Securitas Möllevången
- Maracana, Malmö
- Consensus Lund
- Bibliotekspersonal, Malmö.

Samverkan med kommuner i Skåne och Blekinge

I samband med andra förebyggande insatser mot radikaliserings och våldsbejakande extremism som Flamman arbetar med har vi också spridit information om arbetet i Safe Space i Malmö till ett stort antal kommuner runt om i Skåne och Blekinge, där vi även fört dialog om utbildningsinsatser för deras yrkesverksamma. På så vis har vi även kunnat nå ut regionalt med kunskap om vikten av ett förebyggande arbete mot radikaliserings och våldsbejakande extremism och mer specifikt om arbetet i Safe Space och hur vi arbetar i Malmö. Således representerar och presenterar vi fortsatt Malmö stads arbete inom radikaliserings och våldsbejakande extremism mot hela landet. Vi deltar också i nätverk som anordnas av Centrum för våldsbejakande extremism däribland storstadsnätverket där vi presenterar vår verksamhet tillsammans med socialtjänsten i Malmö.

Genomförda utbildningsinsatser

En viktig del av Safe Space är att utbilda och höja kunskapen hos yrkesverksamma i frågor som rör antidemokratiska beteenden, radikaliserings och våldsbejakande extremism. Vi verkar främst lokalt men även regionalt och nationellt. Vi ser vikten av att kunskapshöja brett och att sprida de erfarenheter vi har från samverkan med bland annat staden och polisen lokalt kring frågan, exempelvis genom Safe spaces samverkansgrupp där Malmö stad, polisen, Kommon Ground, Rädda barnen och Studieförbundet sitter med som representanter. Men även hur vi samverkar med socialtjänsten gällande individfall med barn och unga som ligger i riskzon, eller radikaliserats, och hur vi gemensamt bygger tillvägagångssätt för att stötta, förebygga och bygga handlingsplaner som erbjuder en väg ut för de barn och unga vi möter. Vårt sätt att samverka tvärssektoriellt, visar en modell för hur civilsamhället och staden kan arbeta tillsammans och vilka framgångsfaktorer det ger. Denna kunskap är viktig att sprida vidare till andra kommuner i landet. På så vis bidrar vi som aktör (i samverkan med staden) till det universella preventionsarbetet på nationell nivå för att förebygga och kunskapshöja kring radikaliserings och våldsbejakande extremism.

Trots att pandemins effekter varit kännbara även under 2022 har vi haft möjlighet att anordna flertalet fysiska utbildningsinsatser.

Nedan listas ett urval av aktörer som under året tagit del av utbildningsinsatser inom Safe Space:

- Rådmansvångens skola – Tidiga signaler och radikaliseringsprocessen, heldag för högstadielärare.
- Cirkelledare inom Unga mot extremism samt samordnare för våldsbejakande extremism i Malmö – Introduktion till radikalisering och våldsbejakande extremism, digital utbildning.
- Allmän träff, yrkesverksamma från olika professioner inom staden samlades för introduktion till radikalisering och våldsbejakande extremism samt hur vi jobbar förebyggande.
- Afro European Association – Muslimska barns psykiska hälsa i samhället kopplat till antidemokratiska beteenden.
- Socialtjänsten, Plattform Malmö, Fördjupningsutbildning på tema Manosfären samt NPF-diagnoser kopplat till radikalisering, med externa föreläsare från Storbritannien.
- Skånes stadsmission, Unga Forum – Introduktion till radikalisering och våldsbejakande extremism.
- Polisen i Malmö – Aspirantutbildningen – Radikalisering och Våldsbejakande extremism
- Fördjupad utbildning för socialtjänstens dedikerade specialistteam (1:a socialsekreterare) har fått 4 fördjupningsutbildningar inom VBE
- 2 utbildningar för socialtjänstens ekonomiskt bistånd i Malmö
- Utbildning genomförd med familjebehandlare inom socialtjänsten på Rosengård.
- Arbetsmarknads- och socialförvaltningen, Malmö stad – Flera utbildningstillfällen för yrkesverksamma inom förvaltningen till bred målgrupp yrkesverksamma.

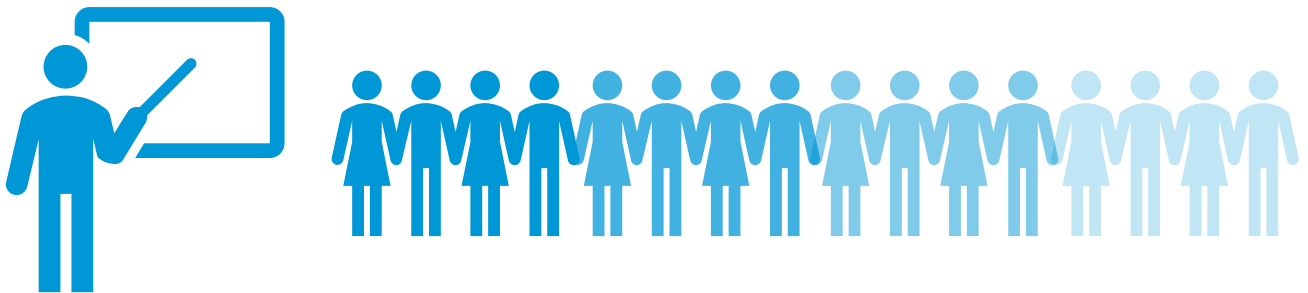
Vidare listas genomförda främjande och förebyggande aktiviteter hos aktörer med inriktning mot unga:

- ProCivitas gymnasium – flera utbildningsinsatser kopplat till demokrati, antidemokratiska idéer och uttryck samt personlig utveckling.
- Kastanjeskolan – Föreningsdag kring demokrati och mänskliga rättigheter.
- Demokratistudiecirkel inför valet, i samverkan med Studieförbundet. Vi samlade ungdomar, varav många var förstagångsväljare, och talade om bl.a. demokrati, hur ett val går till och gav dem möjlighet att testa på att rösta.
- Flamman ungdomarnas hus City – Demokratiworkshop för besökare där de fick prova på att debattera och lära sig mer om politik.
- Bladins gymnasium – utbildningsinsatser kopplat till demokrati.

- Praktiska gymnasiet city – Föreläsning i samband med deras temavecka "Demokrati och mänskliga rättigheter" som hölls inför valet.
- Oxievångsskolan - Psykisk ohälsa och normbrytande beteenden kopplat till antidemokratiska beteenden.

Totalt har ca 1600 yrkesverksamma utbildats genom Safe Space utbildningar under året. Vi har utbildat ca 3500 online, där räknas dock både malmöbor och nationellt. Under året har 2100 unga genomgått workshops och utbildningar. Vi har själva och tillsammans med socialtjänst hanterat ett 40 tal individärenden under året. Vi har också arbetat med ett hundratal unga i riskgrupp kring antidemokratiska tankar och ideer i tidigt stadiet. På individnivå har vi arbetat med olika målgrupper vi har som rör sig från tidiga antidemokratiska beteenden hela vägen till IS-återvändare eller nazister.

Vi arbetar även aktivt med föräldrastöd till de barn- och unga som tar del av våra insatser. Vi arbetar coachande och stöttande till föräldrar som behöver inom ramen för det mentorskap vi erbjuder deras barn. Detta sker kontinuerligt och det är allt från individuella stöttande och coachande samtal, till att vi följer med föräldrar till olika instanser för stöd så som barnets skola, möten med socialförvaltningen eller till andra instanser för insatser där föräldrar förmedlar till oss att de önskar vår närvaro och stöd. Vi har stöttat cirka 60 föräldrar under året 2022 med enklare stöd till långvarigt anhörigstöd.

Konsultation till skola, socialtjänst och civilsamhälle

Under året har vi under många tillfällen konsulterat enskilda socialsekreterare, elevhälsopersonal och fältsekreterare från staden samt ett stort antal ledare från civilsamhällesorganisationer. Vi har genomfört ca 200 konsultationssamtal under året.

Informationsmaterial

Under året har vi arbetat vidare med ett skattningsverktyg som vi utvecklat. Syftet med skattningsverktyget är att utgöra ett underlag för yrkesverksamma för att kunna utreda huruvida en individ befinner sig i riskzon för radikaliserings och/eller våldsbejakande extremism. Skattningsverktyget innehåller en sammanfattning av huvudsakliga risk- och skyddsfaktorer för radikaliserings samt ett frågeformulär som kan användas för att göra en helhetsbedömning av en individs situation.

Exempel på innehåll från skattningsverktyget:

Risikfaktorer för radikaliserings

1	Psyiskt och emotionellt välmående - faktorer relaterade till individens emotionella sårbarhet och psykologiska välmående.
2	Social exkludering och alienation - faktorer relaterade till identitet, inkludering och integration.
3	Upplevd orättvisa och kränkningar - faktorer relaterade till uppfattningar och/eller upplevelser av att vara missgynnad, förlöjligad, diskriminerad, utsatt för rasism.
4	Relation till omvärlden - upplevelser eller uppfattningar av att den egna gruppen är åsidosatt, utsatt för hot eller missgynnad på grund av rådande samhällspolitik.
5	Exponering för extremistisk ideologi - faktorer relaterade till exponering för extremistiska åsikter, propaganda och ideologi samt delaktighet i extremistiska grupperingar och/eller bekantskapskretsar.

6

Beteende och åsiktsbildning online - faktorer relaterade till individens beteende online, hur hen inhämtar och förhåller sig till information och nyheter online.

Skyddsfaktorer:

Faktorer för att bedöma en individs resiliens och motståndskraft mot extremistiska ideologier samt om en individ kan bedömas vara avradikaliserad efter avslutad behandling/stöd.

1

Emotionell resiliens - är trygg och emotionellt balanserad, kan identifiera och kontrollera sina egna känslor, visar på självkänsla och självförtroende.

2

Social resiliens - har förmågan till och uppvisar en vilja att investera i positiva sociala relationer, ser sig själv som en del av ett socialt sammanhang och som en del av samhället i stort, ser sig själv som värdefull och delaktig i samhället.

3

Viktimisering och självbild - uppvisar minskade känslor av offerskap och mindervärde, visar förmåga till att stärka sig själv genom att omformulera sina egna svårigheter och utmaningar till styrkor, uppvisar en större förståelse för sina egna förutsättningar och kan använda dessa till positiv utveckling.

4

Geopolitisk resiliens - uppvisar en förmåga att se omvärlden som komplex och inte svart och vit, har utvecklat en större förståelse för orättvisor i samhället och dess bakomliggande orsaker, drar inte ensidiga slutsatser om eller förklaringar till hur eller varför händelser i samhället och världen sker.

5

Ideologisk resiliens - har utvecklat en större nyansering i sin ideologi alternativt en större nyansering i sin eventuella religiösa tro, uttrycker mindre "vi mot dem" tänkande, uppvisar en större förståelse och acceptans för andra individers och grupper sätt att tänka och leva.

6

Källkritisk förmåga och nyanserat tänkande - har utvecklat sin förmåga att hantera information online, har en mer nyanserad källkritisk förmåga, har utvecklat en tilltro till mainstream media, har en mer hälsosam och balanserad relation till sitt internetanvändande.

Under året har arbetet med omvärldsbevakning kring aktuella händelser och tendenser som rör antidemokratiska beteenden, radikaliserings och våldsbejakande extremism fortlöpt. Detta har också bidragit till underlag till Safe Spaces nyhetsbrev som går ut till alla de yrkesverksamma som prenumererar på nyhetsbrevet. Ca 1300 yrkesverksamma fick nyhetsbrevet 2022.

Uppsökande verksamhet gentemot riskgrupper

Inom Safe Space har vårt fältteam, likt föregående år, arbetat uppsökande gentemot barn och unga i områden runt om i Malmö och andra delar av Skåne, med syftet att bygga relationer och fånga upp unga som uppvisar normbrytande beteenden och/eller tidiga tecken på radikaliseringsprocess. De individer som fältteamet möter som är i behov av vidare individuella insatser har slussats vidare till exempelvis mentorskapsprogram och andra förebyggande insatser för att motverka att de hamnar i destruktiva miljöer eller går längre i en radikaliseringsprocess. En del har, via skolan, orosanmälts till socialtjänsten där det funnits fog för oro.

Rasmus Paludans koranbränningar runt om i Sverige

Rasmus Paludan som leder högerextrema partiet Stram Kurs, har under förra året, åkt runt nästan hela vårt land för att hålla i manifestationer som strider mot de basala mänskliga rättigheterna och åkt till olika utsatta områden i Sverige för att sprida sitt hat och bränna den heliga skriften koranen inom islam. I olika debatter har sakkunniga lyft denna fråga, hur vidare det är ett brott mot mänskliga rättigheter, eller om något som är så starkt i Sverige som yttrandefriheten är viktigare än det faktum att Rasmus Paludan, genom sina manifestationer inte bara provocerat människor eller kränkt de utan även har Paludan bidragit till att många barn och unga därute runt om i vårt land känt att de inte hör hemma här i Sverige, eller att de inte är välkomna i det enda landet som de känner till som sitt hem. Eller människor som flytt krig, som har funnit sin enda tröst i sin religion, sin trygghet i Sverige och därmed sitt hopp, alla de människorna har fått se Paludan bräna deras hopp i form av Koranen.

Då vi såg hur Rasmus Paludan påverkade barn, unga och andra samhällsmedborgare i Malmö och skapade hat där grupper ställs mot grupper bestämde vi oss för att göra något för att förebygga antidemokratiska beteenden bland unga samt minska våldsuttryck. Vi har gjort ett intensivt och omfattande arbete med detta i Malmö tillsammans med staden och polisen. Vi har sedan också gjort detta arbete i ett 30 tal socioekonomiskt svaga områden i hela landet. Vårt arbete att sprida trygghet, kärlek, gemenskap har många kommuner och polis tackat oss för. Vi har åkt från söder till norra delar av Sverige, i ur och skur. Vi såg hur Paludans handlingar ledde till att fler barn- och unga drogs mot radikala tankar och idéer, men vi såg även på plats för dessa manifestationer hur barn- och unga uttryckte antidemokratiska idéer och uttryck. Vi var

där i samverkan med bland annat polisen och kommunen i Malmö, för att stötta, lugna och fånga upp unga i riskzonen.

Våra insatser blev därför uppmärksammade och fick utmärkelse från Polisen för de helt avgörande insatserna som Flamman gjort under dessa tillfällen Paludan hållit sina manifestationer i Malmö.

Individfall

Arbetet med individfall i Safe Space sker i stor utsträckning i samverkan med Malmö stad och socialtjänsten, konsultationsteamet på Plattform Malmö och stadens orosttelefon för våldsbejakande extremism, men även med andra instanser i samhället. Safe Space erbjuder konsulterande insatser och stöd i hanteringen av individer som befinner sig på olika risknivåer. Målgruppen kan ha kommit olika långt i radikaliseringsprocessen. Det finns ett utvecklat mentorskapsprogram och väl genomarbetade metoder för förhållningssätt och guidning för att arbeta med såväl "enklare" som svårare fall av individer som radikaliserats och/eller är våldsbejakande. Våra insatser kopplat till individfall hos Malmö stad har fortsatt skett i god samverkan och med goda resultat för individerna vi har samverkat kring.

Samverkan (utdrag)

- Genom fältteamets uppsökande arbete samverkar vi även med andra lokala aktörer i staden genom exempelvis informationsdelning och andra stödinsatser. Vi samverkar bland annat med mötesplatser och fritidsgårdar för barn och unga, ordningsvakter, polisen och andra fältresurser inom staden.
- Under året har det genomförts samverkansmöten i Safe Space med representanter från Malmö stad, polisen och civilsamhället som träffas varannan månad. Under samverkansmötena diskuteras det aktuella arbetet i Safe Space, vad som äger rum samt är på gång i staden, aktuell kunskap inom området samt hur olika former av samverkan kan utvecklas för att bidra till en minskning av radikalisering och extremism i staden.

Avslutande ord

I föregående års rapport så beskrev vi att vi skulle arbeta för att mer mobilisera oss kring frågan om radikalisering och våldsbejakande extremism. Detta genom att bland annat skapa opinion, sprida kunskap vidare via våra utbildningsinsatser och fortsätta att lyfta våra perspektiv till politiker och andra beslutsfattare. Detta har vi gjort bland annat genom att träffa flera olika politiker och beslutsfattare i staden för att lyfta vårt arbete i Safe space, deltagit i olika paneldebatter och fortsatt med våra utbildningsinsatser.

Vi nämnde också i förra årets rapport att vi skulle fördjupa oss mer om de olika miljöerna samt nya miljöer inom radikalisering och våldsbejakande extremism. Vi har bland annat genom olika undersökningar och efterforskningar sett hur *Manosfären* är den nya förlängda armen av VBE-miljöernas traditionella syn på kön och kvinnan.

Manosfären är en samling webbplatser, bloggar och onlineforum som främjar maskulinitet, kvinnofientlighet och motstånd mot feminism.

Gemenskaper inom manosfären inkluderar mäns rättighetsaktivister, incels (ofrivilliga celibat), män som går sin egen väg (MGTOW), pick-up artister (PUA) och fäderrättsgrupper.

Manosfären överlappar med extremhöger- och alt-right-gemenskaperna.

Det har också förknippats med trakasserier online och har varit inblandat i att radikalisera män till kvinnofientliga övertygelser och glorifiering av våld mot kvinnor. Vissa källor har förknippat manosfärsbaserad radikalisering med massskjutningar motiverade av kvinnohat.

Idag kan vi också se hur incelsrörelsen och enskilda individer så som Andrew Tate, påverkar och skapar den nya kulturen och uttrycken för manosfären.

Allt detta har i sin tur utvecklat ett nytt samhällsproblem och risker för barn och unga. I vår kontakt med olika skolor och andra instanser som möter barn och unga, så hör vi mer och mer hur retoriken och problematiken som yrkesverksamma uttrycker kring olika fall, pekar starkt på barn och unga som ligger i riskzon för manosfären. Därför kommer vi bland annat under år 2023, arbeta med att även inkludera detta i vårt individarbete och kunskapshöjande insatser. Samt arbeta med att forska vidare kring ämnet.

//

Flamman SFC

Rapport

Anna Valsamidis

Biträdande Verksamhetschef/Ansvarig för Safespace

